

Prologus

St. Emilion, Franciaország
1601. november

„Úrhölgy!

Remélem, biztonságos helyen kapja kézhez leveletem.
Rövidre fogom, mert szomorú szavakból a kevés is sok.

A dán királyi udvar romokban hever. Gonosz kéz szüretelte gyümölcsök hintették szét ártalmas magvaikat. Claudius király halott, utóvégre saját aljassága végzett vele, érdemei szerint. Hamlet döfte le a karddal, amelyet a király maga mérgezett meg. Gertrud királyné is kihűlve fekszik, abból a kehelyből ivott, amellyel Hamletet küldték volna a halálba. A herceget végül haldokló anyja látványa ösztökélte bosszúállásra.

A legfájdalmasabb mindezek közül mégis az, hogy fivére, Laertes és Hamlet herceg egymás életét is kioltották mérgezett kardjukkal. Nem sikerült végrehajtanom a magától kapott feladatomat. Immár a norvég Fortinbras uralkodik leigázott országunk fölött.

Könyörgök, bocsásson meg Hamletnek! Utolsó szavaival megbízott, hogy mossam tisztára nevét. Higgye el nekem, mielőtt a bosszúvágy megmételyezte volna elméjét, őszintén szerette!

Legyen nagylelkű, de ne felejtse!

Hűséges barátja és felderítője,

Horatio”

Megdöbbsent a levél, olyan kábulatba taszít a váratlan fájdalom, hogy fel sem bírok kelni az ágyamból.

A helsingőri kastélyról álmodom, a kőből épült, hatalmas útvesztőről. Közepén az ugráló lángnyelvektől fűtött, tágas bálteremben úgy keringenek az udvarhölgyek és udvaroncok, mint vér a szívben, Hamlet király és Gertrud királyné elmeként és lélekként trónol, összetartják az egész testet. Mostanra minden tűz és test hamuvá enyészett.

Imádott, furfangos, sötét hajú Hamlet hercegéről álmodom, amilyen az örület és a halál tombolása előtt volt.

Helsingőr buja gyümölcsösei jelennek meg lelki szemem előtt, érett körtétől és almától roskadozó ágak, önmagukat kellető édes termések. A kert, ahol először csókoltuk meg egymást, és amely akkoriban a rozmaring átható és a levendula nyugtató illatától lüktetett, ám azóta letarolta a sivárság és a hervadás.

Keresztülzubog álmonom a patak, amelyben gyerekként úsztam, a vízfelszín simító fűzfaágakkal. Ott ért véget életem a hullámok közt, és ott kezdődött el újra.

Látom magam Hamlettel a ködös, lőréses oromzaton, ahol egy láthatatlan kísértet leste ölelkezésünket, mielőtt bosszúvággyal töltötte volna meg Hamlet szerelmes szívét. Látom Claudiusnak, Hamlet nagybátyjának rémült arcát, miután megölte a herceg apját, nőül vette anyját, az én drága Gertrud királynémat, és végül őt is megmérgezte.

Dermesztő fájdalom: Hamlet halott! S vele együtt egész Helsingör romba dőlt, mint az Édenkert az ember bukása után.

Én is szerepet játszottam ebben a tragédiában. Szolgáltam a királynét, próbáltam a herceg útját egyengetni. Veszélyes titkok felderítésével szegültem szembe a zsarnok Claudiuszal. De hogy fajulhattak idáig a dolgok? Hogy omolhatott össze az egész világom? Bűntudat gyötör a gondolattól, hogy folytatódik az életem, miközben mindenkié elveszett. Nem tudtam más irányba terelni a kegyetlen végzetet.

Nem nyugszom, amíg el nem mesélem a történetet. Nem lelhetek békét, míg ez a fájdalom a lelkemet nyomja. Bár csak tizenhat éve élek, közlőről meg kellett ismerkednem a végtelen bánattal. Sápadt holdként fogyatkoztam, összetiptak a világ gyötrelmei, de később – az élet súlya alatt rogyadozva – újra növekedésnek indultam. De tudom, hogy a naphoz hasonlóan el fogom űzni a körülöttem felgyűlt sötétséget, és fény derül az igazságra. Magamhoz veszem a tollamat, és írni kezdek.

Ez az én történetem.

Első Rész

Helsingőr, Dánia
1585–1601

1. Fejezet

Soha nem volt anyám. Lady Frowendel belehalt a szülésbe, és ezzel nemcsak engem, hanem fivéremet, Laertest és apámat, Poloniust is megfosztotta gondoskodó szeretetétől. Egy darab csipke vagy egy illatfoslány sem maradt tőle. Semmi. Mégis, a miniatűr képmás, melyet apám magánál hordott, egyértelműen bizonyította, mennyire hasonlítok rá.

Gyakorta gyötört a bűntudat, úgy éreztem, én okoztam a halálát, ezért nem vagyok méltó apám szeretetére sem. Nem akartam további terhelni őt, de sokkal több törődésre áhítoztam. Egy szem fiát, Laertest sem árasztotta el szeretetével. Mindent elkövetett, hogy ránk se kelljen néznie, figyelmét leginkább arra fordította, hogy a király pótolhatatlan, titkos hírszerzőjévé váljék.

Takaros kis házunk volt Helsingörben, egy függőleges ablakbordákkal barázdált faépület. Laertessel többnyire a kertben játszottunk, amelyet még anyánk alakított ki,

de halála után elburjánzottak az ágyásai. Sokszor bújtam el a dús rozmaringbokrok mögött, és a szűrős illat egész nap benne maradt a ruhámban. A forró napokon Helsingör patakjában úszkáltunk, amelynek kanyarjai átszelték a közeli erdőt, békákat és szalamandrákat fogtunk magunknak a füves parton. Ha megéheztünk, almát és szilvát loptunk a piacról, és amikor a kofák utánunk kiáltottak, nyúl módjára iszkoltunk el. Éjjel az eresz alatti kis padláson aludtunk, hideg éjszakákon a konyha tűzhelyéről felbodorodó és a gerendák alatt megrekedő füst tartott minket melegen.

A ház földszintjén bolt kapott helyet, ahová az udvar hölgyei és urai a szolgálkat küldték tollért, szalagért és csipkéért. Bár apám megvetette a kereskedőket, gyakorta érintkezett velük, sőt szívességeket is tett a vásárlóknak, hátha megüti a fülét valami szaftos udvari pletyka. Ilyenkor felvette testhez álló zekéjét, divatos harisnyáját, és kisietett a széles útra, hogy elvegyüljön a Hamlet király kegyeit keresők tömegében. Néha napokig nem láttuk, és már attól féltünk, elhagyott minket, de minduntalan visszatért. Ilyenkor vagy az előtte álló példátlan lehetőségekről áradozott, vagy csak háborgott magában. Hálósobája ajtajának kiesett tábláján át leskelődtünk Laertessel, és láttuk, hogy fejcsóválva hajol egy halom pénz és papír fölé. Biztosra vettük, hogy családunk tönkre fog menni, és a padláson nyitott szemmel fekvé marcangoltuk magunkat jövőbeli sorsunk miatt. Olyanná válunk majd, mint a falu utcáin kódogó árva gyerekek, aki kenyeret koldulnak és kóbor állat módjára szemétre vetett húscafátokat csócsálnak?

Apám elszánt megbízás keresése családunk összes vagyonát és anyám hozományát is felemészttette. Annyit

tudott megengedni magának, hogy házitanítót fogadott Laertes mellé; egy tudálékos, fekete köpenyes férfit.

– Vigyázz, mert ha egy lány tétlenkedik, beléköltözik az ördög! – intett apám. – Ezért inkább tanulj te is Laertes-szel, és hasznosíts belőle, amit csak tudsz!

Onnantól, hogy első szavaimat kiejtettem a számon, és Laertes megtanult gondolkodni, órákig bújtuk együtt a könyveket. Zsoltárokat olvastunk, meg a Biblia többi részét is. Ámuldozva hallgattam, hogyan örökítette meg János Könyve az angyalokat és az idő végén elszabaduló szörnyeket. Élvezettel olvastam az ókori Rómáról, és hamarabb felfedeztem az Aiszóposz meséiben rejlő tanulságot, mint Laertes. Egy-kettőre túlszárnyaltam őt betűzésben is, és egyre ravaszabban alkudoztam vele, mivel ő nem szeretett tanulni.

– Lefordítom ezt a latin írást, ha neked adod a süteményedet – ajánlottam, ő pedig készséggel beleegyezett. Apám dicsérte Laertes előrehaladását, amikor viszont én mutattam meg neki szabályosan írt számsoraimat, csak megsimogatta a fejemet, mintha a kutyája lennék.

Laertes volt az egyetlen társam és oltalmazóm. Tanóráink után árokciát játszottunk a többi gyerekekkel a falu szérűjének alkonyi utcáin. Mivel kicsi voltam, könnyen elkaptak; bekerültem a pokolnak nevezett körbe, amíg szabadság céljából meg nem fogtam valakit, hacsak Laertes hamarabb meg nem szánt. Egyszer megmentett egy kutyától, amelyik beleharapott a lábamba és végigszántotta a hátamat a karmaival. Eszméletlenül verte a kutyát, és az ingével itatta fel a véreket, miközben én rémülten kapaszkodtam belé. Sebeim begyógyultak, és apám azzal vigasztalt, hogy csak

a férjem fogja látni őket. Ezután viszont még évekig nyárfalevélként remegtem a legkisebb öleb látványától is.

Biztosan voltak dajkáim kiskoromban, de sem az arcukra, sem a nevükre nem emlékeztem. Vajmi kevésbé törődtek velem, szabadon kószálhattam, mint egy házikecske. Senki sem varrta meg elszakadt ruháimat, és senki sem toldotta meg szoknyáimat, ahogy nőttem. Nem éltek bennem gyengéd szavak, sem illatos csókok emlékei. Néha letérdeltem apám elé, hogy a fejemre tegye a kezét, és hadarva áldást mondjon rám, de az ő érintése kemény volt, nem olyan finom, amilyenre vágytam. A mi családukból hiányzott a szív – egy anya, aki összekovácsol bennünket.

Mielőtt helyzetünk válságosra fordult volna, apám végre megbízást kapott. Véletlenül sikerült kiderítenie valamit Dánia ellenségéről, a norvég Fortinbras királyról. Hamlet király hálából miniszterré nevezte ki, apám pedig úgy beszélt erről a kitüntetésről, mintha maga az Isten vette volna a jobb tenyerére, és innentől fogva a dicsőség fényes útján járnánk tovább.

Nyolcéves voltam, Laertes pedig tizenkettő, amikor felköltöztünk a faluból a helsingőri kastélyba. Eme alkalomból új ruhát kaptam, és egy gyöngyökkel kivarrt kék hálót rakoncátlan hajamra. Fivéremmel szökdécselve futottunk a holminkat szállító szekér mellett. Egész úton izgatottan csacsogtam.

– Olyan a kastély, amilyennek Szent János a mennyországot látta? Ragyogó drágakövekkel kirakott arany tornyai vannak? – faggatóztam, de apám csak nevetett, Laertes pedig ostobának nevezett.

Helsingőr szigorú oromzata hamarosan kirajzolódott a távolban a kék ég háttere előtt. Ahogy egyre közelebb értünk, a kastély apránként az egész falunál is nagyobbra nőtt, és a nap ereje sem volt elég ahhoz, hogy fénybe borítsa szürke falait. Semmi ragyogó vagy csillogó nem volt rajta. Számtalan sötét ablaka katonák soraként követte egymást. Miközben az árnyékos kapun át bementünk az udvarra, csalódottságom átfordult félelembe. Megborzongtam. Apám keze felé nyúltam, de csak köpenye vízszerűen hullámzó szegélyét tudtam megmarkolni.

